

VODNIK

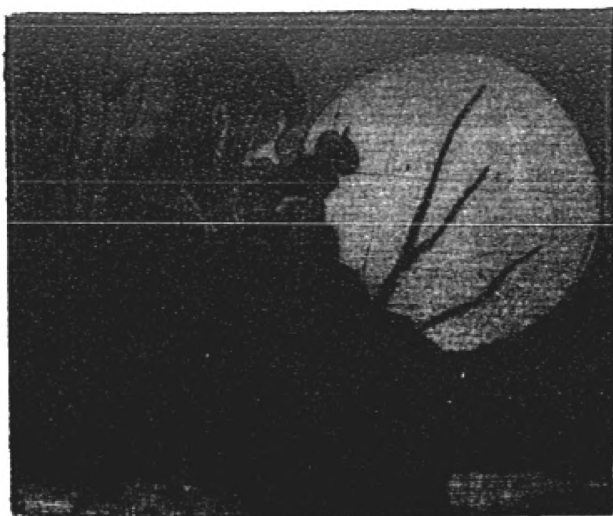

KAREL JAROMÍR ERBEN

VODNÍK

1930

STARÁ ŘÍŠE / MORAVA

Michael Florian

Ráno, raničko panna vstala,
prádlo si v uzel zavázala:
„Půjdu, matičko, k jezeru,
šátečky sobě vyperu.“

„Ach nechod, nechod na jezero,
zůstaň dnes doma, moje dcero!
Já měla zlý té noci sen:
nechod dceruško k vodě ven.

„Perly jsem tobě vybírala,
bíle jsem tebe oblíkala,
v sukničku jako z vodních pěn:
nechod dceruško k vodě ven.

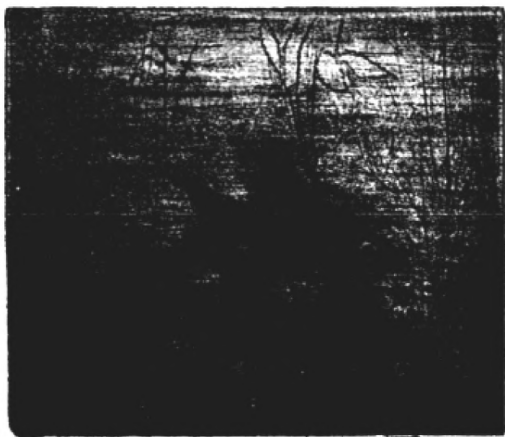
„Bílé šatičky smutek tají,
v perlách se slzy ukrývají,
a pátek nešťastný je den,
nechod dceruško k vodě ven.“

Nemá dceruška, nemá stání,
k jezeru vždy ji cos pohání,
k jezeru vždy ji cos nutí,
nic doma, nic jí po chuti. —

První šáteček namočila —
tu se s ní lávka prolomila,
a po mladičké dívčině
zavířilo se v hlubině.

Vyvalily se vlny zdola,
roztáhnuly se v širá kola;
a na topole podlé skal
zelený mužik zatleskal.

III

Michael Horien

Nevesely, truchlivy
jsou ty vodní kraje,
kde si v trávě pod leknínem
rybka s rybkou hraje.

Tu slunéčko nezahřívá,
větřík nezavěje:
chladno, ticho — jako žel
v srdci bez naděje.

Nevesely, truchlivy
jsou ty kraje vodní;
v poloutmě a v polousvětle
mine tu den po dni.

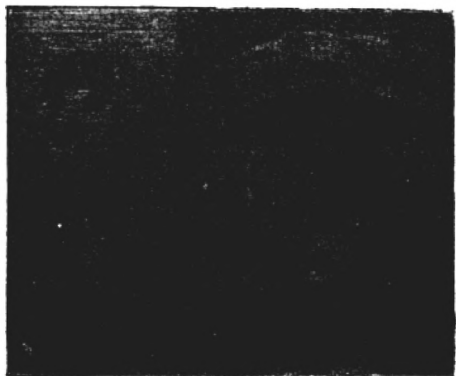
Dvůr Vodníkův prostranný,
bohatství v něm dosti:
však bezděky jen se v něm
zastavují hosti.

A kdo jednou v křišťálovou
bránu jeho vkročí,
sotva ho kdy uhlédají
jeho milých oči. —

Vodník sedí mezi vraty,
spravuje své sítě,
a ženuška jeho mladá
chová malé dítě.

„Hajej, dadej, mé děťátko,
můj bezděčný synu!
ty se na mne usmíváš,
já žalostí hynu.

„Ty radostně vypínáš
ke mně ručky obě:
a já bych se radš viděla
tam na zemi v hrobě.

Michael Florian

„Tam na zemi za kostelem
u černého kříže,
aby má matička zlatá
měla ke mně blíže.

„Hajej, dadej, synku můj,
můj malý vodníčku!
Kterak nemám zpomínati
smutná na matičku?

„Starala se ubohá,
komu vdá mne, komu?
však ani se nenadála,
vybyla mne z domu!

„Vdala jsem se, vdala již,
ale byly chyby:
starosvati — černí raci,
a družičky — ryby!

„A můj muž — bůh polituj!
mokře chodí v suše,
a ve vodě pod hrněčky
strádá lidské duše.

„Hajej, dadej, můj synáčku
s zelenými vlásky!
nevдалa se tvá matička
ve přibytěk lásky.

„Oblouzena, polapena
v ošemetné síti,
nemá žádné zde radosti,
leč tebe, mé dítě!“ —

„Co to zpíváš, ženo má?
Nechci toho zpěvu!
tvoje píseň proklátá
popouzí mne k hněvu.

„Nic nezpívej, ženo má!
v těle žluč mi kyne:
sic učiním rybou tebe,
jako mnohé jiné!“ —

„Nehněvej se, nehněvej,
vodníku, můj muži!
neměj za zlé rozdrcené,
zahozené růži.

„Mladosti mé jarý štěp
přelomil jsi v půli:
a nic jsi mi po tu dobu
neučinil k vůli.

„Stokrát jsem tě prosila,
přimlouvala sladce,
bys mi na čas, na kratičký,
dovolil k mé matce.

„Stokrát jsem tě prosila
v slzi toku mnohém,
bych jí ještě naposledy
mohla dáti s bohem!

„Stokrát jsem tě prosila,
na kolena klekla:
ale kůra srdce tvého
ničím neobměkla!

„Nehněvej se, nehněvej,
vodníku, můj pane!
anebo se rozhněvej,
co díš, ať se stane.

„A chceš - li mne rybou míti,
abych byla němá:
učíš mne radš kamenem,
jenž paměti nemá.

„Učiň mne radš kamenem
bez mysli a citu:
by mi věčně žel nebylo
slunečního svitu!“ —

„Rád bych, ženo! rád bych já
věřil tvému slovu:
ale rybka v širém moři—
kdo ji lapí znovu?

„Nezbraňoval bych ti já
k matce tvoji chůze:
ale liché mysli ženské
obávám se tuze!

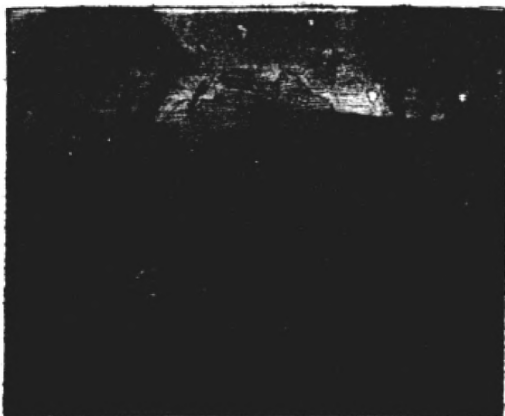
„Nuže — dovolím ti já,
dovolím ti z důly:
však poroučím, ať mi věrně
splníš moji vůli.

„Neobjímej matky své,
ani duše jiné:
sic pozemská tvoje láska
s nezemskou se mine.

„Neobjímej nikoho
z rána do večera:
před klekáním pak se zase
vrať do jezera.

„Od klekání do klekání
dávám lhůtu tobě:
avšak mi tu na jistotu
zůstaviš to robě.“

IV

Michael Florian

Jaké, jaké by to bylo
bez slunéčka podletí?
jaké bylo by shledání
bez vroucího objetí?
A když dcera v dlouhém čase
matku svou obejmě zase,
aj, kdo může za zlé míti
laskavému dítěti?

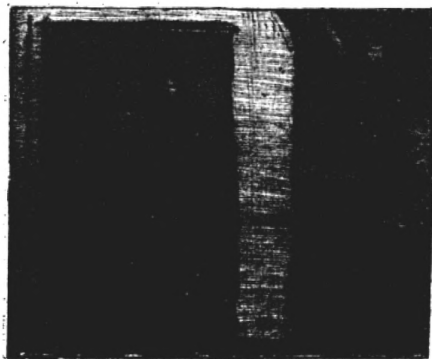
Celý den se v pláči těší
s matkou žena z jezera:
„S bohem, má matičko zlatá!
ach, bojím se večera!“ —
„Neboj se, má duše drahá!
nic se neboj toho vraha;
nedopustím, by tě v moci
měla vodní příšera!“ —

Přišel večer. — Muž zelený
chodí venku po dvoře;

dvěře klínem zastrčeny,
matka s dcerou v komoře.
„Neboj se, má drahá duše!
nic ti neuškodí v suše,
vrah jezerní nemá k tobě
žádné moci nahoře!“ —

Když klekání odzvonili,
buch buch! venku na dvěře:
„Pojď již domů, ženo moje!
nemám ještě večeře.“ —
„Vari od našeho prahu,
vari pryč, ty lstivý vrahů!
a co dříve jsi večeřel,
večeř zase v jezeře!“ —

O půlnoci buch buch! zase
na ty dvěře zpukřelé:
„Pojď již domů, ženo moje!
pojď mi ustlat postele.“ —

Michael Horne

„Vari od našeho prahu,
vari pryč, ty lstivý vrahů!
a kdo tobě prvé stlával,
ať ti zase ustele!“ —

A po třetí buch buch! zase,
když se šel ranní svit:
„Pojď již domů, ženo moje!
dítě pláče, dej mu pít!“ —
„Ach matičko! muka, muka —
pro děťátko srdce puká!
Matko má, matičko zlatá,
nech mne, nech mne zase jít!“ —

„Nikam nechod, dcero moje!
Zradu kuje vodní vrah;
ač že péči máš o dítě,
mně o tebe větší strach.
Vari, vrahů, do jezera!
nikam nesmí moje dcera;

a pláče-li tvé děťátko,
přines je sem na náš práh.“ —

Na jezeře bouře hučí,
v bouři dítě nařiká:
nářek ostře bodá v duši,
potom náhle zaniká.
„Ach matičko, běda, běda!
tím pláčem mi krev usedá:
matko má, matičko zlatá,
strachuji se vodníka!“ —

Něco padlo. — Pode dveřmi
mok se jeví — krvavý;
a když stará otevřela,
kdo leknutí vypraví!
Dvě věci tu v krvi leží —
mráz po těle hrůzou běží:
dětská hlava bez tělíčka
a tělíčko bez hlavy.

Dobrého Díla svazek 107. Šesti lepty
vyzdobil Michael Florian. Vysázela
Eva Florianova, vytiskl na ručním li-
su Methoděj Florian ve Staré Říši na
Moravě. Bylo tištěno: A 3 exempláře
na pravém japonu, B 40 ex. na ruč.
Zandersu, C 7 ex. na Van Gelderu.
Z nichž tento jest

5.^c

DEO GRATIAS

Methoděj Florian

Michael Florian

Eva Florianova